

Vinterflickor - Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Självskadebeteende och vänskap

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Litteraturens funktioner och olika genrer, litterära verk, och deras teman och motiv.	Eleven kan översiktligt återge innehållet i några centrala svenska och internationella skönlitterära verk och annat berättande.
Analys av litterära verk, med fokus på teman som identitet, psykisk ohälsa, och relationer.	Eleven kan i huvudsak följa skriftspråkets normer för språkriktighet.
Reflektion över och diskussion kring litterära verk och deras relation till samhälle och individ.	Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.

[Lgr22, Svenska, Åk. 1-3]

Lärlarleda instruktioner

1. Introduktion till boken "Vinterflickor" (10 min)

- Presentera boken och dess huvudteman: självskadebeteende och vänskap.
- Diskutera författarens syfte och vad som gör berättelsen relevant för ungdomar idag.
- Lägg vikt på ALMA-priset och dess betydelse för litteraturen.
- Ställ öppna frågor för att aktivera elevernas tankar kring ämnet.

2. Gruppdiskussion om självskadebeteende (15 min)

- Dela in eleverna i smågrupper för att diskutera olika former av självskadebeteende.
- Låt grupperna dela med sig av sina tankar om orsaker och effekter.
- Be grupperna att summera sina diskussioner för klassen.
- Fokusera på vikten av vänskap i svåra tider.

3. Textanalys av specifika utdrag ur boken (15 min)

- Välj ut några nyckelscener från boken som illustrerar teman om självbild och vänskap.
- Låt eleverna läsa dessa scener och analysera språket och stämningen.
- Diskutera hur författaren använder stilistiska grepp för att förmedla känslor.
- Reflektera över hur de valda utdragen påverkar läsarens förståelse av karaktärerna.

4. Avslutande diskussion och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionen och låt eleverna dela sina insikter.
- Diskutera hur teman från boken kan kopplas till elevernas egna liv och samhället idag.
- Ställ frågor som uppmuntrar till djupare eftertanke.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Självskadebeteende:** Förståelse för vad självskadebeteende är och dess olika former. Diskutera orsaker och konsekvenser, samt hur det påverkar det psykiska välbefinnandet.
- **Vänskapens betydelse:** Hur vänskap kan fungera som stöd eller som en negativ kraft i livets svårigheter. Reflektera över hur relationer kan påverka individens självkänsla.
- **Litterär analys:** Förmåga att analysera och tolka litterära verk, med fokus på teman, motiv, och karaktärsutveckling.
- **Identitet och självbild:** Reflektion över hur identitet formas genom sociala interaktioner och inre kamp. Diskutera hur individer ser på sig själva och hur detta kan avvika från hur andra ser dem.
- **Hopp och återhämtning:** Betydelsen av hopp och möjligheten till förändring även i svåra situationer. Diskutera hur berättelsen visar på motståndskraft och läkande.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Självskadebeteende	Handlingar där individer medvetet skadar sig själva som ett uttryck för psykisk smärta.	Svenskt ord av "själv" + "skada"
Vänskap	En relation mellan personer som bygger på ömsesidig tillit och stöd.	Från svenskan "vän" vilket kommer från fornnordiska "vinr"
Identitet	En persons självuppfattning och tillhörighet som formas av erfarenheter och relationer.	Latin "identitas" som betyder "det att vara detsamma"
Psykisk ohälsa	Tillstånd som påverkar en persons mentala välbefinnande, inklusive ångest och depression.	"Psykisk" från grekiska "psyche" och "ohälsa" från svenskans "ohälsa"
Hopp	En känsla av förväntan och tilltro till att framtiden kan bli bättre.	Från fornnordiska "hoppa" som betyder "samla"

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan vänskap både hjälpa och skada en person som kämpar med psykisk ohälsa? Vilka exempel kan du ge från boken?
- B. Vad tror du att boken "Vinterflickor" vill förmedla om hur vi ser på oss själva och andra? Hur påverkar våra inre kamper vår självbild?
- C. I vilka situationer tycker du att det är svårt att be om hjälp? Finns det teman i boken som belyser vikten av att söka stöd från andra?

Aktivitet

Som en del av lektionen ska eleverna skapa en visuell representation av teman i "Vinterflickor". Detta kan vara en affisch, en digital presentation eller en mind map. De ska inkludera nyckelord och citat från boken som relaterar till teman som självskadebeteende, vänskap och hopp. Under aktiviteten får eleverna arbeta i par eller små grupper för att brainstorma och diskutera sina idéer innan de presenterar sina verk för klassen. Denna aktivitet syftar till att fördjupa deras förståelse och engagemang i bokens teman.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är självskadebeteende?	Handlingar där man medvetet skadar sig själv.
2. Vilka teman utforskar boken?	Självskadebeteende, vänskap, identitet.
3. Hur påverkar vänskap individens psykiska hälsa?	Den kan både stödja och förvärpa situationen.
4. Vad innebär identitet i boken?	Hur karaktärerna ser på sig själva och sin plats i världen.
5. Ge ett exempel på ett hoppfullt ögonblick i boken.	[Exempel från texten]
6. Vilka verktyg kan man använda för att hantera svårigheter?	Stöd från vänner, terapi, kreativitet.
7. Hur kan litteratur hjälpa till att förstå psykisk ohälsa?	Genom att belysa erfarenheter och känslor.
8. Vad har du lärt dig om dig själv efter att ha läst boken?	[Personligt svar]

Hemuppgift

Som hemuppgift kan eleverna skriva en reflekterande text där de kopplar sina egna erfarenheter av vänskap och identitet till de teman som presenteras i "Vinterflickor". De ska välja en specifik scen från boken och analysera hur den relaterar till deras liv eller till samhället i stort. Texten ska vara mellan 500 och 800 ord och lämnas in vid nästa lektion. Det kan även fungera som en kompletteringsuppgift för elever som uteblivit.

Citat

"The wound is the place where the Light enters you." - Rumi, 13:e århundradet.

Detta citat handlar om att smärta kan leda till tillväxt och insikt. Det knyter an till lektionens tema om hur svåra upplevelser, som självskadebeteende, kan vara en del av en större process av förståelse och hopp.

Tags: [Lektion](#)